

Pere Calders: Dagoll-Dagom es mereix el mar i el cel i més

Andreu Sotorra.-

No hauria d'estranyar gens que un dia trobéssim Pere Calders fent de pirata dalt d'un vaixell. Potser el mateix vaixell de l'actual escenografia de *Mar i cel*, de Guimerà de Dagoll-Dagom. No ha d'estranyar gens que un altre Premi d'Honor de les Lletres Catalanes -¿un anònim frívol?- sigui l'autor de les lletres dels shows cabareters de l'Arnau. La imaginació trenca tots els tòpics. Calders, al seu pis del carrer Comte Borrell, combina el clàssic i la tecnologia. Només falta un robot que t'obri la porta, o que es posi al telèfon, sent-se passar per l'escriptor.

-¿No se sent una mica el pare dels Dagoll-Dagom?

-En tot cas, posem l'avi... A certes edats...

-¿Vostè s'ho podia imaginar aquell setembre del 1978, el de l'Arlequí, el Sisa, la mà perduda al jardí, els lluentons a escena...?

-Miri, ja sap que passo per tenir molta imaginació, però realment m'han arribat a superar. La veritat és que sento per ells un gran afecte i m'alegro molt dels seus èxits. *Antaviana* ja va augurar

que allò no seria no més un joc.

-I ho creu realment, que gràcies a aquella iniciativa, vostè va ser conegut popularment com a escriptor?

-Jo diria que sí. Pensi que jo venia de Mèxic. Era un desconegut entre els amics escriptors. Els *Dagoll-Dagom*, indirectament, van fer molt de bo a la literatura catalana. Si vol, amb el meu nom i la meua obra.

-¿Vostè no ha escrit mai teatre, concretament com a gènere?

-No mai. Sempre m'he trobat més còmode amb el conte. I, veu?, a vegades adaptacions com la d'*Antaviana* resulten més teatrals que si s'hi haguessin volgut fer.

-És que vostè em sembla que escriu perquè el lector hi imagini més, encara, en els seus contes...

-No. Gairebé sempre les coses no són el que semblen. Els meus contes recullen anècdotes de la vida de cada dia. Interpretades, si vol, amb més o menys encert. Però possibles en el fons...

-¿Vol dir que només cal observar bé?

-De segur que sí. Pregunti-ho als Dagoll-Dagom.

-Ells li deuen la vida professional. En Bozzo parla sovint de vostè. A ell se li va ocórrer el muntatge d'*Antaviana*, diu...

-Es mereixen el mar i el cel i més, remarqui-ho.

-¿Mèxic i Dagoll-Dagom, doncs?

-¿Com vol dir?

-Vostè no ha amagat mai que, a Mèxic, també li deu molt...

-És clar, té raó, Mèxic ens va oferir la llibertat. Allà, durant l'exili, vam poder fer el que aquí no hauríem fet mai.

-¿La fantasia i la imaginació s'estimulen a Mèxic?

-Són un poble molt característic. Per força han de tenir imaginació. Pensi que la imaginació és el millor recurs per sobreviure.

-¿No hi tornaria ara, quan ja té 76 anys, allà?

-Me n'hi vaig passar vint-i-tres. M'hi vaig casar, amb una catalana, hi van néixer els meus fills, tinc una colla de records entranyables.

-¿Per què va tornar? Això no era la glòria...

-Enyorament. En aquest cas la fantasia i la imaginació no van servir per a res.

Per sort! Un retorn d'or, el de Pere Calders. L'home

que ha fet del seu èxit literari un pou de senzillesa i de modèstia. Que quan no vol entendre alguna cosa, recorre a admetre que no hi sent prou bé. Que superats els 70 anys, és feliç amb el darrer model de rellotge superautomàtic, l'ordinador excèntric o la màquina de retratar més sofisticada. Se li nota als ulls, els té com taronges quan veu els de Dagoll-Dagom enfilats al pal major del vaixell-pirata. Doneu-li un sabre i un mocador negre amb la calavera. Si més no, el seu, seria el paper del pirata bo. Que també n'hi caben al món de la fantasia literària del senyor Calders ◊